

Bệnh nứt kẽ hậu môn

1. Nứt kẽ hậu môn là gì?

Nứt hậu môn là một vết nứt hoặc vết rách nhỏ ở niêm mạc hậu môn.

Bệnh gây đau dữ dội và chảy máu đỏ tươi trong và sau khi đi đại tiện.

Bệnh có thể ảnh hưởng đến mọi lứa tuổi, hay gặp ở phụ nữ ngay sau đẻ thường (rặn đẻ) và thường thấy nhất ở trẻ sơ sinh và trẻ nhỏ vì táo bón là một vấn đề phổ biến ở những nhóm tuổi này.

Vết nứt có thể lành trong vòng 4 đến 6 tuần, trong trường hợp vết nứt kéo dài hơn 8 tuần thì nó sẽ được coi là mạn tính phải điều bằng phẫu thuật.

Bệnh dễ bị nhầm lẫn với các bệnh khác ở vùng hậu môn, như bệnh trĩ.

Vết nứt tại hậu môn gây đau dữ dội và chảy máu đỏ tươi trong và sau khi đi đại tiện

2. Triệu chứng nứt kẽ hậu môn

Vùng da xung quanh hậu môn xuất hiện vết rách có thể dễ dàng nhìn thấy.

Vùng hậu môn bị đau nhói khi đi đại tiện, cơn đau có thể kéo dài vài phút đến cả ngày.

Đại tiện ra máu đỏ tươi, máu có thể dính trên giấy vệ sinh, nhỏ giọt hoặc ướt bồn cầu.

Cục phân đầu tiên luôn cứng.

Hậu môn có dấu hiệu ngứa và nóng rát.

Xuất hiện khối u nhỏ gần vết rách hậu môn.

3. Nguyên nhân nào gây ra nứt kẽ hậu môn?

Do chấn thương ở ống hậu môn:

Táo bón mãn tính

Phân có kích thước lớn, cứng và khô, khiến đại tiện gặp khó khăn.

Tiêu chảy kéo dài.

Quan hệ tình dục qua đường hậu môn dẫn đến căng da hậu môn.

Đưa vật lạ vào hậu môn.

Nguyên nhân khác ngoài chấn thương:

Cơ thắt hậu môn ở trong trạng thái co cứng hoặc quá căng hoặc co cứng.

Sẹo xuất hiện ở vùng hậu môn trực tràng (thường gặp sau điều trị trĩ).

Các vấn đề bệnh lý tiềm ẩn: bệnh Crohn, viêm loét đại tràng, ung thư hậu môn, bệnh bạch cầu, bệnh truyền nhiễm (chẳng hạn như bệnh lao), các bệnh lây truyền qua đường tình dục (giang mai, lậu, Chlamydia, HIV...).

Giảm lưu lượng máu đến vùng hậu môn trực tràng.

Sinh con.

Các yếu tố nguy cơ:

Tuổi tác: Nứt kẽ hậu môn có thể xảy ra ở mọi lứa tuổi nhưng phổ biến nhất là trẻ nhỏ và người trưởng thành trong giai đoạn từ 20 – 40 tuổi.

Táo bón: Đi đại tiện phân khô cứng kéo dài sẽ làm tăng nguy cơ gây rách hậu môn.
Phụ nữ sau khi sinh.

Người mắc bệnh Crohn: Bệnh Crohn gây ra tình trạng viêm đường ruột mạn tính, làm cho niêm mạc của ống hậu môn dễ bị rách.

Quan hệ tình dục qua đường hậu môn.

4. Điều trị bệnh nứt kẽ hậu môn như thế nào?

Phần lớn bệnh nhân bị nứt kẽ hậu môn không cần phải phẫu thuật. Mục tiêu điều trị nứt kẽ hậu môn là làm giảm áp lực lên ống hậu môn bằng cách làm mềm phân, hạn chế triệu chứng khó chịu và chảy máu.

4.1. Chế độ ăn uống, vệ sinh sinh hoạt

Chế độ ăn nhiều chất xơ, uống nhiều nước (2-3 lít/ngày), tập thể dục, xây dựng thói quen đại tiện lành mạnh...

4.2. Thuốc: Gồm thuốc làm mềm phân, thuốc làm lạnh vết nứt, thuốc làm giảm trương lực cơ thắt và kết hợp nong hậu môn.

Sử dụng những thuốc đặt tại chỗ để giảm đau, kháng viêm và ngâm hậu môn vào nước ấm 10-20 phút, nhiều lần trong ngày (đặc biệt sau khi đại tiện) sẽ làm dịu và lỏng cơ thắt hậu môn, do đó giúp quá trình liền vết thương tốt hơn.

Một số thuốc bôi, đặt tại chỗ có thể được sử dụng để làm cho cơ thắt lỏng hơn. Sử dụng thuốc này phải được kê đơn và hướng dẫn của bác sỹ chuyên khoa.

Tiêm tại chỗ: Phương pháp này sẽ làm tê liệt cơ thắt hậu môn để giảm đau.
Phong bế ổ loét bằng xylocain, lidocain,...kết hợp nong hậu môn.

4.3. Phẫu thuật: Những bệnh nhân với vết nứt kẽ mãn tính, thường điều trị nội khoa không hiệu quả, tái phát và phẫu thuật là phương pháp điều trị hiệu quả nhất. Tùy vào tình trạng vết nứt mà lựa chọn phương pháp phẫu thuật. Phương pháp phẫu thuật cắt mở cơ tròn trong phía bên thường được các phẫu thuật viên lựa chọn.

5. Biến chứng nứt kẽ hậu môn

Nứt kẽ hậu môn cũng có nguy cơ dẫn đến một số biến chứng nghiêm trọng nếu không được phát hiện, chẩn đoán và điều trị kịp thời. Cụ thể bao gồm:

Không thể chữa lành: Vết nứt hậu môn nếu không được chữa lành trong vòng 6 – 8 tuần trở lại có thể tiến triển thành mãn tính, đòi hỏi quá trình điều trị phức tạp.

Tái phát: Nứt kẽ hậu môn có nguy cơ tái phát cao, nếu từng có tiền sử trước đó, người bệnh rất dễ gặp phải vết nứt mới.

Vết rách kéo dài đến các cơ xung quanh: Vết nứt trên hậu môn có thể mở rộng đến cơ vòng bên trong khiến quá trình chữa lành càng thêm khó khăn.

6. Phòng ngừa

Bổ sung chất xơ

Uống đủ nước

Tập thể dục

Xây dựng thói quen đại tiện lành mạnh

Thường xuyên thay tã (đối với trẻ sơ sinh)

Sử dụng thuốc nhuận tràng: Nếu các phương pháp chăm sóc thông thường như bổ sung nước, chất xơ... không đem lại hiệu quả cao đối với chứng táo bón, người bệnh nên dùng thuốc nhuận tràng.

Trên đây là tổng hợp tất cả các thông tin liên quan đến tình trạng nứt kẽ hậu môn. Hy vọng thông qua những chia sẻ này, người bệnh có thêm cập nhật hữu ích để chủ động phòng ngừa, theo dõi, phát hiện và điều trị bệnh hiệu quả.

*Để đặt lịch thăm khám và điều trị các bệnh về hậu môn trực tràng với các bác sĩ,
xin vui lòng liên hệ:*

BS CK1. Ma Khánh Dương/ Khoa ngoại tổng hợp

Hotline 0917 243 269